

Ю. І. ОСТРОВСЬКИЙ

Островський Юрій Іванович, аспірант кафедри історії музики ЛНМА імені М. В. Лисенка. (Львів, Україна).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0640-9336>

МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ (НА ОСНОВІ АРХІВНИХ МАТЕРІАЛІВ)

На основі матеріалів архіву І. Соневицького проаналізовано три напрями його діяльності: виконавський, організаційський, та просвітницький як кореспондента на радіо «Голос Америки» з позиції їхнього значення для розвитку української культури. Виокремлено найрезультативніші здобутки з кожного напрямку: заснований Центр Української музичної культури в Гантері, виконавська участь у національно-знакових мистецьких заходах, культурно-музичні передачі на радіо «Голос Америки». **Методологія дослідження** поєднує застосування аналітичного, компаративного та емпіричного методів роботи, що дозволило розкрити масштаб організованих проєктів, національні особливості різноманітних концертних заходів, концепційність музичних радіопередач. Визначено їхній вплив на культурне становище української діаспори, збереження національної ідентичності та значимість у мистецькій національній скарбниці. **Наукова новизна статті** полягає у докладному опрацюванні змісту матеріалів архіву: скрипт радіопередач «Голос Америки», програм концертів, сезонних буклетів, епістолярію та відеоматеріалів, що увиразнило культурно-національні особливості музично-просвітницької діяльності І. Соневицького. Виявлено високий професійний рівень у виконавській діяльності музиканта, окреслено чіткі патріотичні ідеї в організованих концертних проєктах, розкрито зміст численних радіопрограм та їхню роль у формуванні солідної культурно-мистецької бази в українській діаспорі. **Висновки.** Музично-просвітницька діяльність І. Соневицького є свідченням його активної праці у різних ділянках культурно-мистецького життя української діаспори у Північній Америці. Співпраця з багатьма видатними особистостями, постійна задіяність у різних амплуа спричинилися до формування солідної культурно-мистецької бази, що відповідала тогочасним потребам українців. Відтак всі зусилля І. Соневицького підпорядковувались чітко поставленій меті – будівництву «Маленької України» на теренах Північної Америки.

Ключові слова: музично-просвітницька діяльність І. Соневицького, українська діаспора, культурно-мистецькі заходи, радіопередачі, фестиваль у Гантері, архівні матеріали.

Постановка проблеми. І. Соневицький – широко ерудований музикант, діяльність якого, окрім композиторської спадщини, представляє різноманітні напрями музично-просвітницької роботи. Це проявилось як в організації чисельних мис-

тецьких проектів та виконавській участі в них, так і в роботі музичним кореспондентом на радіо «Голос Америки». Окрім професійних зацікавлень, зазначені напрями діяльності мали чітку мету – пропагувати Українську культуру, розвивати її у співпраці з іншими митцями задля становлення «Маленької України» на Північно-американському континенті. Відтак, зусиллями І. Соневицького проведено численні концерти і заходи, присвячені національно-визвольним подіям та історичним подіям народу; в 1983 році засновано центр української культури в Гантері (Music and Art Center of Greene County); здійснено ряд культурно-мистецьких передач на радіо «Голос Америки». Це підтверджують матеріали архіву І. Соневицького (концертні програми, фестивалі, брошури, епістолярій, скрипти радіопередач та відеоматеріали)¹, вміст яких розкриває цінні факти, виявляє ідеї та вагомість проведеної роботи, що в свою чергу засвідчує актуальність поданої тематики, її затребуваність та перспективу подальшого залучення матеріалів до науково-мистецького обігу музичного життя української діаспори.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Життєвий та творчий шлях І. Соневицького вперше проаналізувала Стефанія Павлишин. В опублікованій однійменній монографії² авторка окреслила різнобічність творчої постаті музиканта, де окрім опису композиторської спадщини, виділено важливі аспекти музично-просвітницької діяльності. Окрім цього, С. Павлишин упорядкувала книгу спогадів широкого кола митців про І. Соневицького³, чий свідчення торкаються як особистої, так і творчої натури музиканта. Натомість у працях Ганни Карась⁴, яка докладно опрацювала музичне життя української діаспори, наголошується на мистецьких здобутках І. Соневицького, зокрема, виокремлюється заснування Центру української культури в Гантері.

Мета дослідження – розкрити напрями виконавської, організаційної та радіо-публіцистичної діяльності І. Соневицького на основі матеріалів його архіву (концертні програми, скрипти радіопередач, епістолярій та відеоматеріали).

Виклад основного матеріалу. Музично-просвітницька діяльність І. Соневицького – яскравий приклад широко ерудованого музиканта, який успішно поєднував одночасне володіння багатьма аспектами культурно-мистецької роботи. Підґрунтя цьому було закладене ще в роки навчання у Мюнхенській академії, де митець здобув освіту як композитор, диригент і піаніст. Це вміння дозволяло музиканту вільно почуватися в різних умовах, що склалися навколо, зокрема, на теренах Північної Америки, яка в цей час переповнювалась різноманітними багато стилістичними музичними напрямками⁵. Діяльність в еміграції нерозривно пов'язувалась з виконавством, насамперед як концертмейстера й диригента (хоча як піаніст-соліст виступав також) в концертному житті української діаспори. Виконавська діяльність

¹ Інститут церковної музики Українського католицького університету (УКУ), Львів. Архів І. Соневицького: Фонд програм різноманітних концертних заходів 1940 – 2000-х рр.; Листування; Скрипти до радіопередач «Голос Америки»; Відеозапис концерту в Гантері 1997 року, відеокасета VSH / Медіатека.

² Павлишин С. Ігор Соневицький. Львів : БаК, 2005. 120 с.

³ Павлишин С. Тиха музики молитва. Львів : БаК, 2010. 165 с.

⁴ Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ ст.: моногр. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.; Карась Г. В. Українська музична культура західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мистецтвознавства: 26.00.01 – теорія та історія культури / НАКККиМ. Київ, 2014. 44 с.

⁵ Павлишин С. Американська музика. Львів : БаК, 2007. С. 72.

І. Соневицького не була самоціллю, а швидше підпорядковувалась загальній меті, що домінувала у культурно-мистецьких колах української діаспори – відроджувати і плекати національне мистецтво¹. Це також підтверджують матеріали архіву музиканта², що знаходяться в Українському католицькому університеті у Львові і містять велику кількість програм різноманітних концертів та інших публічних заходів.

Найпоширенішою формою виконавської діяльності І. Соневицького було концертмейстерство. Він акомпанував різноманітним музикантам, скрипалям, хорам, але найчастіше супроводжував вокальні партії. Серед відомих співаків, що співпрацювали з І. Соневицьким були Володимир Тисовський (бас), Михайло Мінський (баритон), Тамара Лихолай (лірико-драматичне сопрано), Юрій Богачевський (бас-баритон), Марта Кобрин-Кокольська (сопрано), Андрій Добрянський (бас-баритон), Шарлота Ордасі-Баранська (сопрано), Іван Гош (тенор), Ганна Шерей (меццо-сопрано), Лев Рейнарович (баритон), Галина Андреадіс (меццо-сопрано), Валентина Жила-Наливайко (колоратурне сопрано), Мирослав Скала-Старицький (перший тенор королівської опери «Ля Моне»), Наталія Худа-Гусяк (меццо-сопрано), Христина Липецька (меццо-сопрано), Василь Тисяк (тенор), Олена Новицька-Замята (сопрано), Ія Мацюк (сопрано) та інші³.

Про великий практичний досвід піаніста свідчать великі двочастинні концерти, де він акомпанував цілий концерт, часто декільком солістам у різних відділах. Програми публічних виступів також засвідчують участь І. Соневицького в одному концерті як соліста, диригента й акомпаніатора. Часто він виконував на фортепіано власні сольні композиції. Професіоналізм концертмейстера також підтверджують слова подяки зі сторони солістів за високу майстерність фортепіанного супроводу. Таким прикладом є лист артистки з українським корінням Галини Андреадіс: «Сердечно дякую за чудовий акомпанемент. З мого боку мала велику приємність співпрацювати з Вами»⁴.

Наступною формою концертної діяльності І. Соневицького була диригентська практика. Він диригував мішаним хором «Думка», створив студіо-хор (1954) при Літературно-мистецькому клубі в Нью-Йорку, де в 1957 році почав керувати струнним оркестром ім. Нестора Нижанківського. Оскільки українська діаспора прагнула відроджувати музичне мистецтво власного народу на чужині, диригент Соневицький виокремлював хорову духовну музику, українські твори національного характеру, народні пісні. Але при цьому він також часто виконував твори зарубіжних композиторів. Наприклад, диригуючи струнним оркестром ім. Нестора Нижанківського виконав увертюру до опери «Альчіна» Г. Ф. Генделя, акомпанував Марті Шлемкевич (фортепіано) концерт Баха *D-dur* для клавіру з оркестром. Упродовж тривалої роботи керівника оркестру І. Соневицький акомпанував багатьом солістам, серед яких Лев Рейнарович (баритон), Калина Чічка-Андрієнко (фортепіано), Марія Полянєк-Лисогір (сопрано) та багато інших.

¹ Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ ст.: моногр. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. С. 95.

² Фонд програм різноманітних концертних заходів 1940–2000-х рр // Архів Ігоря Соневицького, Інститут церковної музики Українського католицького університету.

³ Островський Ю. Культурно-мистецька діяльність Ігоря Соневицького 1950–1960-х років (на основі архівних матеріалів) // Українська музика: науковий часопис. Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2019. Ч. 1 (31). С. 80.

⁴ Андреадіс Г. Лист до І. Соневицького від 23 березня 1972 року, Мастік // Архів Ігоря Соневицького. [Листування], Арк. 1. Автограф.

Визначення пріоритетів виконавської діяльності І. Соневицького добре ілюструє зміст окремих концертів:

Ювілейний концерт з нагоди 100-ліття НТШ (9 грудня, 1973). У першому відділі концерту І. Соневицький акомпанує Андрію Добрянському (бас-баритон) такі твори: К. Стеценко – «*Сонце заходить*» (Т. Шевченко); Л. Ревуцький – «*Монолог Тараса Бульби*» (М. Рильський); Я. Степовий – «*Зацвіла в долині*» (Т. Шевченко). У другому відділі І. Соневицький акомпанує М. Лисогір (сопрано) твори: П. Печеніга-Углицький – «*Козацька доля*» (Вокальна поема на основі старинної української народної пісні); М. Лисенко – «*Чи ми зйдемося знову?*» (Т. Шевченко); А. Гнатишин – «*Пісня*» (Гр. Чупринка). Також виступає мішаний хор «*Думка*» під керівництвом І. Соневицького з наступними творами: М. Леонтович – «*Над річкою бережком*»; «*Ой пряду, пряду*»; «*Ой устану я в понеділок*». Окрім цього в концерті виступала піаністка-солістка Юліана Осінчук твори: А. Кос-Анатольський – *Прелюдія* ч. 2; С. Рахманінов – *Елегія* оп. 3, ч. 1; Ліст-Гуно – *Вальс з опери «Фауст»* та Христина Сливоцька (СМС під керівництвом Л. Крушельницької) – Уривки з поеми «*Смерть Шевченка*».

Святочна академія для відзначення 25-ї річниці з дня героїської смерті головного командира УПА – генерал-хорунжого Р. Шухевича – Т. Чупринки (31 травня 1975, 16 березня 1975). У програмі академії: національний гімн, відкриття (Д-р Михайло Снігурович, голова УККА, Відділ Нью Гейвен), Святочна доповідь (Мирослав Климко, старшина УПА). У Музичній програмі виступає солістка Марта Кокольська-Мусійчук (сопрано), акомпанує І. Соневицький наступні твори: І. Соневицький – «*На верхах*» (О. Луцький); «*Україні*» (Б. Мазепа); «*Нехай і так*» (І. Франко); А. Кос-Анатольський – «*Гей, тополі мої*» (В. Сюзюра); Г. Китастих – «*Нагадай бандуро*» (Н. Калюжна); А. Гнатишин – «*Пісня*» (Г. Чупринка). Також у виконанні І. Соневицького прозвучав його ж фортепіанний твір – *Фантазія на тему пісні «Ой Морозе, Морозенку»*.

Академія у 55-ту річницю проголошення Західно-української народної республіки (3 листопада 1973). Програма: національний гімн, відкриття (Д-р Михайло Снігурович, голова УККА, Відділ Нью Гейвен), Святочна доповідь (Мгр. Михайло Бойко, член товариського суду УККА, відділ Нью Гейвен). У Мистецькій частині співає Олена Новицька-Зам'ята (сопрано), фортепіанний супровід – І. Соневицький, твори: Д. Січинський – «*Не співайте мені цієї пісні*»; М. Лисенко – «*Садок вишневий*»; Л. Лепкий-Л. Туркевич – «*І снилося з ночі дівчині*»; К. Стеценко – «*Вечірня пісня*»; Я. Степовий – «*Утоптала стежечку*»; обр. М. Лисенка – «*Дощик*». Також у виконанні композитора прозвучала «*Фантазія для фортепіано*» *d moll* І. Соневицького.

Святочна академія в пошану слуги Божого – митрополита Кир Андрея Шептицького у 30-річчя його смерті (15 грудня, 1974). Музичні твори: М. Вербицький – «*Царю небесний*»; І. Лаврівський – «*Услухай Господи*» – виконує хор ім. А. Шептицького, диригент – о. І. Сембрат, ЧСВВ; Бах-Гуно – «*Аве Марія*»; Г. Китастих – «*Нагадай, бандуро, співами*»; П. Майборода – «*Виростеш ти, сину*» (В. Симоненко) – виконує Галина Андрєадіс (мецо-сопрано), акомпанує Ол. Андрєадіс. Б. Весоловський – «*Доріжка*» (муз. обр. Р. Степаняк), солістки – І. Кузів, О. Харук; А. Пашкевич – «*Виростеш ти, сину*» (муз. обр. Р. Степаняк), солістки – Б. Заяць, І. Кузів; Д. Циганків «*Над прутом*» (муз. обр. Р. Степаняк) – виконує хор «*Жайворонки*», диригент – М. Дябога, фортепіано – Х. Зубрицька-Янг. Т. Шевченко – *Псалми Давидові*, виконує – Студія Мистецького Слова Л. Крушельницької. М. Вериківський – «*Дума про матір-Україну*», «*На світі можна жити без еталонів*» (Л. Костенко); В. Барвінський – «*Псалом 94*», виконує А. Добрянський (бас), акомпанує Р. Стецура. Д. Бортнянський – «*Восхвалю ім'я Бога мого*». Солісти: О. Зам'ята, Г. Балабан, З. Береза, Б. Кекіш, О. Шумилович, А. Грогуль,

В. Тершаковець, М. Кулинич, Ю. Штогрин, В. Тисовський. А. Гнатишин – «Богородице Діво», солістка – О. Зам'ята (сопрано), М. Гайворонський – «Дума-Пісня» – виконує мішаний хор «Думка», диригент – І. Соневицький, фортепіано – О. Куйбіда.

Приклади наведених музичних заходів свідчать, перш за все, про чітку національну свідомість та позицію представників культурно-мистецької еліти, стійкі релігійні переконання, а також бажання працювати для збереження культурно-духовних цінностей емігрованих українців¹. Така праця була способом втамувати болочу тугу за батьківщиною і передати її традиції молодому поколінню. У подібних заходах постать І. Соневицького була однією із найбільш ініціативних фігур², що також підтверджується його участю у спілці українських митців під протекторатом комітету об'єднаних українсько-американських організацій великого Нью-Йорку як голови товариства. Саме ці товариства й влаштовували різноманітні концертні заходи з продуманою концепційною програмою, очевидним культурно-національним та релігійним спрямуванням, в яких систематично виступав музикант³.

У такий спосіб поруч із виконавською діяльністю розкривались і організаторські вміння І. Соневицького. Це наступний напрям широкої музично-просвітницької діяльності музиканта. Завжди активний, комунікативний він глибоко пізнавав різноманітні деталі культурно-мистецького життя української діаспори. Відтак упродовж кількох десятиліть перебування в діаспорі засновує потужний культурно-мистецький проект – Центр української культури в Гантері (Music and Art Center of Greene County). Це масштабний фестиваль, який від 1983 року систематично відбувається кожного літа неподалік від Гантера, в окрузі Green Counti (назва північної частини Кецкільських гір). Привабливість та своєрідність вказаного культурного центру визначають гуцульська стилізація території комплексу будівель, що складається з дерев'яної української католицької церкви св. Івана Хрестителя та концертно-виставкової зали «Гражда». Відтак околиця Гантера стала відпочинковою оселею, куди з'їжджалася з усіх куточків США і Канади українська інтелектуальна та мистецька еліта⁴.

Матеріали архіву Українського католицького університету у Львові підтверджують яскраву, культурно різнобарвну, змістовну програму заходів⁵. Окрім домінуючого музичного напрямку, тут відбувалася презентація художніх виставок, української поезії, дитячого співу українських народних пісень, численних різновидів побутових мистецьких практик: оригінальні вишивки, керамічні оздоблення українського традиційного посуду (особливості орнаменталізації), прикрашання пасхальних яєць (декоративні писанки, насичені крашанки, виявлення особливостей системи розпису), виготовлення прикрас із бісеру та навіть традиційної української випічки. Орга-

¹ Шипайло Я. До втілення молитви «ОТЧЕ НАШ» в українській вокальній музиці на прикладі творів Н. Нижанківського, І. Соневицького та Лесі Дичко // Наукові збірки Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка «Молоде музикознавство». Львів : СПОЛОМ, 2005. С. 53-54.

² Павлишин С. Тиха музики молитва. Львів : БаК, 2010. С. 36-37.

³ Дика Н. Жанрово-стильові особливості циклу «Мініатюри І» для флейти, гобоя, ударних і фортепіано Ігора Соневицького // Українська музика: науковий часопис. Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2019. Ч. 1 (31). С. 92.

⁴ Соневицький І. Радіопередача «Ukrainian Hunter». Голос Америки, серпень 1973. 17 арк., А 4, копія рукопису / Скрипти до радіопередач «Голос Америки» // Архів Ігора Соневицького, Інститут церковної музики Українського католицького університету.

⁵ Інститут церковної музики Українського католицького університету (УКУ), Львів. Архів І. Соневицького.

нізація такого мистецького розвитку не залишила без уваги представників американських видань, зокрема слова підтримки та визнання опублікували видавництва «Woodstocktimes», «Windham Journal»¹.

На основі аналізу щорічних програмних буклетів фестивалю, взятих із наведеного архіву композитора, переконаємося у безапеляційному домінуванні музичного класично-академічного виконавства. Вони також виразно засвідчують професійний, концептуальний підхід до публічної концертної діяльності. Вказані буклети також розкривають співпрацю митців українського походження з відомими музикантами інших національностей, окреслюють прем'єри творів сучасних композиторів, підтверджують популяризацію української музики.

Така позиція сприяла гуртуванню великої кількості професійних виконавців, серед яких Олександр Слободяник (фортепіано), Олег Криса (скрипка), Тетяна Чекіна (фортепіано), Мирослав Скорик (композитор), Володимир Винницький (фортепіано), Наталія Хома (віолончель), Оксана Кровицька (сопрано), Олег Чмир (баритон), Павло Плішка (бас-баритон), Микола Фабріччі (баритон), Ірина Фабріччі (фортепіано), Юрій Цибрівський (фортепіано), Юліана Осінчук (фортепіано), Олександр Козаренко (фортепіано), Стефан П'ятничко (баритон), Вірко Балеї (фортепіано), Олена Геймур (сопрано), Лариса Крупа (фортепіано), Галина Колесса (альт), Ваграм Сарад'ян (віолончель), Лідія Артими́в (фортепіано), Наталія Худа-Гусяк (меццо-сопрано), Микола Сук (фортепіано), Соломія Сорока (скрипка).

Завдяки тісним контактам з відомими митцями-професіоналами, організатори проекту розробили власний стиль укладання концертного репертуару. Підбір програми відбувався з урахуванням традиційної присутності творів українських композиторів. Така практика стала правилом фестивальних концертів, актуальним дотепер. Наприклад, у фортепіанному речиталі Надії Богачевської окрім творів Й. Баха – Прелюдія і фуга *D moll* (II том ДТК); В. Моцарта – Соната *F Dur*, Л. Бетховена – соната № 17 (*op. 31, № 2*); Ф. Шопена – Балада *g moll (op. 23, № 1)*, Полонез (*op. 22*) виконувались мініатюри В. Барвінського. Піаніст О. Слободяник. Поряд з творами Ф. Шопена – Чотири балади (*op. 23; 38; 47; 52*), Ф. Ліста – Етюд (*Paganini/Liszt № 3, transcendental № 6; 8*) виконував твір Б. Лятошинського – Соната-балада (*op. 18*). Не менш часто звучали українські твори в репертуарі вокалістів, бандуристів та різного складу ансамблів. У такій атмосфері звучали і власні композиції І. Соневицького.

У рамках проекту слід відзначити систематичні концерти, що присвячувались виключно українським композиторам. Зокрема, у матеріалах архіву показовим є концерт 1993-го року, присвячений музиці львівських композиторів: В. Барвінського, М. Колесси, А. Кос-Анатольського, Ю. Ланюка, С. Людкевича, Н. Нижанківського, М. Скорика, І. Соневицького. Подібною подією фестивалю в Гантері був концерт з нагоди тисячоліття хрещення Київської Русі, де звучали наступні твори: І. Соневицький – «Священні пісні», музика до вистави «Ярослав Мудрий»; Л. Волянський – «Молитва пана»; С. Людкевич – «Гагілка»; С. Гулак-Артемівський – «Молитва» з опери «Запорожець за Дунаєм» – виконує вокальний ансамбль «Промінь», диригент – Богдана Волянська, піаніст – Іван Колодій, солісти – Оксана Харук, Михайло Невмержицький, Марія Волянська.

У концертах фестивалю також виразно представлена практика ансамблевого музикування у різних формах: фортепіанні й камерні дуети, тріо, квартети, що виявляємо на основі архівних матеріалів. Як приклад, знаковими були виступи камерно-

¹ Павлишин С. Ігор Соневицький. Львів : БаК, 2005. С. 20-21.

го ансамблю у складі Т. Гриньківа (фортепіано), А. Міллера (скрипка), та Н. Цибрівського (віолончель), які у 1992 році вперше виконали фортепіанне тріо Є. Станковича та струнного квартету імені М. Леонтовича у складі С. Кобеця (скрипка), Ю. Харенка (скрипка), В. Барабанова (альт), В. Пантелеєва (віолончель) в репертуарі яких також домінувала українська музика.

Окремої уваги заслуговують численні сольні виступи. Серед піаністів доцільно виділити концерти В. Винницького, О. Слободяника, Т. Гриньківа, М. Сука, Ю. Осінчук, Л. Артими́в, В. Курпія, О. Цибрівську, Н. Богачевську. Систематичні концерти вокальної музики відбувались за участі П. Плішки (бас), Р. Цимбали (тенор), О. Чмиря (баритон), Вілліама Вільдерманна (бас), Б. Чаплинського (тенор), С. Степана (баритон), Н. Худи-Гусяк (мецо-сопрано), Х. Липецької (мецо-сопрано), О. Геймур (сопрано), Віри Черні (сопрано), Лілії Волянської (сопрано), А. Бачинської (сопрано); їхні концерти супроводжували наступні акомпаніатори: Т. Гриньків, Ю. Цибрівський, Ю. Осінчук, В. Винницький, Т. Чекіна, Л. Артими́в, О. Цибрівська, А. Купер, А. Климашівська, М. Цимбала, Р. Гарасимович. У наведеному списку акомпаніаторів почесне місце займав і сам І. Соневицький.

Окремою сторінкою фестивалю є музикологічно-теоретичні аспекти. В цьому контексті відбувались культурно-мистецькі конференції, зокрема матеріали архіву¹ зафіксували такі мистецтвознавчі доповіді: «Шевченко і музика» (доповідає Ігор Соневицький, з ілюстрованими музичними прикладами), «Шукання самотності в українському мистецтві від теми до стилю», «Українське монументальне мистецтво – візантійський стиль, барокко і бойчукізм» (доповідає Богдан Певний) з ілюстрованими прозірками та інші.

Таким чином, протягом 20-літнього координування І. Соневицьким абсолютно всіх подій фестивалю, відбувся стрімкий розвиток мистецтва на теренах околиці Гантера, популярність культурного центру зростала з року в рік, тож і сьогодні він продовжує успішно функціонувати під керівництвом Володимира Винницького².

Важливим штрихом до музично-просвітницької діяльності І. Соневицького стала його праця як музичного кореспондента на радіо «Голос Америки». У матеріалах архіву збережено скрипти до 19-ти радіопередач, що проводилися в період 1972–1977 років. Більшість радіопередач присвячувалась постатям відомих митців, зокрема йшлося про життєві події, творчі здобутки, концертні звукозаписи та мистецькі плани. Серед учасників програми зустрічаємо наступні імена: Володимир Тисовський (бас), Михайло Мінський (баритон), Григорій Китасти́й (бандурист, композитор), Анна Чорнодольська (сопрано), Рената Бабак (мецо-сопрано), Йосип Гошуляк (бас), Наталія Худа-Гусяк (мецо-сопрано), Ореста Цибрівська (фортепіано), Лідія Артими́в (фортепіано), Юрій Мазуркевич (скрипка), Христина Липецька (мецо-сопрано), Павло Плішка (бас).

Під час окремих радіопередач звучала музика у виконанні окремих артистів прямо в етері, зокрема, В. Тисовський виконував композиції І. Соневицького «*Під Твою милість прибігаємо*», «*Над атлантиком*», «*Україні*»; Н. Худа-Гусяк співала арієтту Керубіно «*Voì, chesapete*» з опери Моцарта «*Весілля Фігаро*» під акомпане-

¹ Соневицький І. Радіопередача «Ukrainian cultural center in Hunter, N. Y». Голос Америки, січень 1977. 5 арк., А 4, копія рукопису / Скрипти до радіопередач «Голос Америки» // Архів Ігоря Соневицького, Інститут церковної музики Українського католицького університету.

² Кашкадамова Н. Фортепіанно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ, 2017. С. 391.

мент Т. Гриньківа; знаменита акомпаніаторка О. Цибрівська виконувала «*Valse snobleset sentimentales*» М. Равеля; було прослухано у виконанні М. Мінського твори М. Вербицького «*Іде дівчисько*» та М. Пилипенка «*Ніч на Верховині*». І. Соневицький часто запитував учасників про наявність українських творів у їхньому репертуарі, зосереджував увагу слухачів на мистецьких успіхах та значимих важливих гастрольях, що піднімали авторитет репрезентантів України.

Окрім програм, присвячених окремим музикантам, відбувалися радіопередачі, де висвітлювалися важливі культурно-просвітницькі події в діаспорі. Такими були: «Український Гантер» (серпень, 1973); «Український культурний центр в Гантері» (червень, 1977), «Українська музична фундація» (листопад, 1976); «Останні музичні біографії» (січень, 1976); «Візантійський хор в Нью-Йорку», «Ювілейний концерт з нагоди 25-ти річчя хору «Думка». На основі аналізу матеріалів архіву переконуємося у професійному підході І. Соневицьким до виконуваної роботи. Він надавав подіям об'єктивної оцінки і відзначав основні змістовні аспекти, що засвідчує чимало прикладів.

Зокрема, у радіопередачі «Український Гантер» розповідалося про початки поселення українців в околиці Green Counti, розкривалися етапи розбудови архітектурних комплексів (церкви св. І. Хрестителя, її стильові особливості та імена майстрів). У програмі повідомлялося про перші мистецькі та культурно-розвагові імпрези (розповіді про проведені мистецькі вистави картин Михайла Мороза, Миколи Бутовича, Петра Холодного молодшого, Едварда Козака та скульптури і різьби Михайла Черешньовського). Докладно описано презентації з історії українського мистецтва, початків друкарства, іконопису, малярства та інших чисельних тем української культурної спадщини. Через чотири роки за подібним планом було укладено й другу радіопрограму, присвячену українському культурному центру в Гантері. Цього разу повідомлялося про закінчення побудови залу «Гражда», а також було оголошено заплановані культурно-мистецькі програми з нагоди відкриття «Українського культурного центру в Гантері».

Інформаційно змістовною стала програма, присвячена Українській Музичній Фундації. Йшлося про перевидання збірки досліджень, статей і рецензій С. Людкевича, виданих у 1973-му році в Києві. Також було проаналізовано інавгураційний благодійний концерт у нью-йоркському концертному залі «The Town Hall», який організувала вказана фундація. У скриптах виділено імена учасників концерту з коротким описом концертного життя деяких виконавців і окремо зауважено адміністративні недопрацювання, з чієї вини зал не був заповнений належною кількістю слухачів попри солідний мистецький рівень.

Важливо відзначити радіопередачу «Останні музичні біографії». У ній інформувалося про появу на книжковому ринку США декількох сотень нових публікацій на музичну тематику, серед яких важливе місце займали біографії композиторів та виконавців. Окремо виділено дві праці: Володимир Волкофф (Vladimir Volkoff) – «Чайковський, автопортрет», що базується виключно на «Щоденнику» Чайковського та автентичних листах композитора; та Лорен Горо (Laurraine Goreau) – «Just Mahalia, Baby», в якій окрім змістовної професійної і життєвої біографії Магалії Джексон (Mahalia Jackson) змальовується ціла епоха та соціальне довкілля співачки.

Окремої уваги вартує радіопередача про Візантійський хор в Нью-Йорку, який виступав у США під керуванням Мирослава Антоновича. М. Антонович отримав приємні слова визнання, зафіксовані у скриптах радіопрограми: «Візантійський Хор став ревелюцією українського музичного життя у вільному світі, бо крім диригента – між хористами немає українців! І це досягнення д-ра М. Антоновича унікальне, що

немає жадного прецеденту»¹. Кваліфікаційні засади і виконавські можливості хору були також проаналізовані з об'єктивної точки зору. На закінчення ефіру прослухано твір Віктора Матюка «Крилець» у виконанні вказаного хору та диригента.

З нагоди ювілейного концерту українського хору «Думка» в Нью-Йорку відбулася радіопередача в честь 25-ти річчя його існування. У програмі подаються інформації з історії хору, його заснування та розвитку, згадано імена митців, що з ним співпрацювали. Аналіз ювілейного концерту містив резонні зауваги: гострої критики зазнали як солісти, так і учасники хору. Щоправда були і позитивні враження від виступу співака метрополітанської опери Андрія Добрянського, що виконав «Баладу про Довбуша» Д. Задора, «Пастелі» К. Данькевича та пісню-сатиру «Цар Горох» К. Стеценка.

У манері оцінювання творчих виступів слід відзначити прямолінійність і відвертість – мова, котра позбавлена непотрібних лестоців та абстрактної ідеалізації. Як митець, І. Соневицький був вимогливим, критикував «дешеві ефекти», постійно закликав до професіоналізму, на який завжди радо відгукувався, і не був скупий на похвалу. Підсумовуючи зміст матеріалів до радіопрограм «Голос Америки» можна з певністю стверджувати, що робота І. Соневицького як музичного кореспондента зосереджувалась на формуванні культурно-естетичних смаків населення української діаспори².

Висновки. Музично-просвітницька діяльність І. Соневицького є свідченням його активної праці у різних ділянках культурно-мистецького життя української діаспори у Північній Америці. Співпраця з багатьма видатними особистостями, постійна задіяність у різних амплуа спричинилися до формування солідної культурно-мистецької бази, яка відповідала тогочасним потребам українців та їхній ідентичності. Все це слугувало втіленню в життя наймасштабнішого проекту української інтелігенції в Північній Америці – будувалася «Маленька Україна», яка не давала загасити історичну пам'ять.

Стаття надійшла до редакції 07.11.2019 року.

¹ Соневицький І. Радіопередача про Візантійський хор в Нью Йорку. Голос Америки, жовтень 1975. 4 арк., А 4, копія рукопису / Скрипти до радіопередач «Голос Америки» // Архів Ігоря Соневицького, Інститут церковної музики Українського католицького університету.

² Карась Г. В. Українська музична культура західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мистецтвознавства: 26.00.01 – теорія та історія культури / НАКККіМ. Київ, 2014. С. 22.

КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАВСТВО

ДОДАТКИ

ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ

о.др. П.Малега - парох УШерки св.Тамара Хрестителя в Ньюрку
о.др. В.Бумозський - настоятель УШерки св.Тройні в Грінгтоні
о. І.Наковичний - настоятель УШерки св.Вознесіння в Мейнлауд
Мгр. Я.Рак - голова УККА, Відділ Ньюрк, Грінгтон і Околони

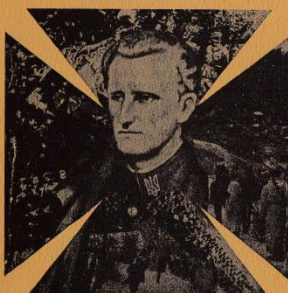
Імх. Л.Калинич - Асоціація Дітяв Української Культури
П. П.Буняк - Братство Дивізійників І-У Української Дивізії, США
П. Е.Данківський - "Вільне Козацтво"
П. С.Букшова - Державне Відродження України
Др. Р.Богатик - Організація Оборони Чотирьох Свобід України
П. І.Коновіа - Об'єднання Хінок СОСЧУ
Др. І.Кератинка - Об'єднання б.Вояків Українців в Америці
П. М.Медж - Організація Оборони Лемківщини
Проф. М.Шипка - Об'єднання Українців в Америці "Самопоміч"
П. А.Мішко - "ПЛАСТ" Організація Української Молоді
П. В.Мартинець - СУК "Прозвіннє" - Відділ 207.
Імх. Н.Холковський - "Рідна Школа"
П. В.Вергіта - Спілка Української Молоді
П. Л.Гмалка - Союз Українок Америки, Відділ 28.
П. Н.Кланицяк - Союз Українок Америки, Відділ 86.
Імх. В.Мак - Т-во Бузних Вояків США
П. К.Степовий - Т-во Прихильників УНРади
Др. П.Вогданський - "Гризу" Українська Позичково-Кадричка С-жа
П. В.Мартинець - "Самопоміч" Українська Федеральна Кредитівка
П. І.Дрегок - Українсько-Американські Ветерани
П. В.Мелько - Українська Гетьманська Організація
П. Д.Шебучак - Українська Студентська Громада
П. М.Корняк - Українська Народна Поміч
П. Ф.Дорошенко - Український Робітничий Союз, Відділ 180.
П. В.Баранки - Український Народний Союз - Окружний Комітет
Імх. Никола Семаниши - Український Народний Дім
П. Петро Коляра - Хор Церкви св.Тамара Хрестителя в Ньюрку
П. М.Стебелський - "Чорноморська Січ" Українське Спортивне Т-во
П. М.Омельченко - Об'єднання Української Демократичної Молоді

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

Імх. Е.Мак - голова, Імх. М.Семаниши - місто голова, п. Д.Кульчицька - секретар.

Члени: Памі й Панозе - Н.Басяк, В.Кисілевський, І.Коновіа, М.Корняк, І.Кульчицький, В.Мартинець, Б.Проць, І.Сосновський, В.Кривач.

16-го БЕРЕЗНЯ 1975

1
9
5
0

1
9
7
5

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

У 25-ту РІЧНИЦЮ ДНЯ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ
ГОЛОВНОГО КОМАНДИРА
У П А
ГЕН. ХОР. Р. ШУХЕВИЧА - Т. ЧУПРИНКИ

О ГОД. 5-ТІЙ

В ЗАЛІ ВЕЙСБУРГ ГАЙСКУЛ АЙВІ СТ.НЬЮАРК.Н.ДЖ.

UKRAINIAN CONGRESS
COMMITTEE OF AMERICA, INC.
BRANCH NEW HAVEN, CONN.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ
КОМІТЕТ АМЕРИКИ, ІНК.
ВІДДІЛ НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.
Субота 31 травня 1975 р.
Початок о год. 7:30

С В Я Т О Ч Н А А К А Д Е М І Я

для відзначення 25-ти Роковин для Геройської Смерти
СЛ. П. ГЕН.-ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА - ТАРАСА ЧУПРИНКИ
ГОЛОВНОГО КОМАНДИРА УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНЦЬКОЇ АРМІЇ.

П Р О Г Р А М А .

Національний Гімн	Співать усі присутні.
Відкриття	Д-р. Михайло Смігурович Голова УККА, Відділ Н. Р. Міроslав Каліско Старшина УККА.
Святочна Доповідь	
На верхах	муз. І. Сосновський сл. О. Лудський
Україні	муз. І. Сосновський сл. В. Мазепа.
Нехай і так	муз. І. Сосновський сл. І. Франко
	Марта Козальська-Шубайчук /сопрано/ Др. Ігор Сосновський /фортепіано/
Фантазія на тему пісні "Ой Морозе, Морозенку"	І. Сосновський /фортепіано/
Генералові Тарасові Чупринці, Марко Босслав	Анна Бродич-Салемі /декл./
Рей, тополі мої	муз. А. Мос-Анатольський сл. В. Сосюра
Нагадай балдуру	муз. Р. Кістаский сл. Н. Кальмана
Пісня	муз. А. Гнатчиня сл. Р. Чупринка.
	Марта Козальська-Шубайчук /сопрано/ Др. Ігор Сосновський /фортепіано/
НЕ ПОРА	Співать усі присутні.

Зали Української Католицької Церкви в Нью Гейвені.

Фото 1,2. Концерт пам'яті Р. Шухевича

КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАВСТВО

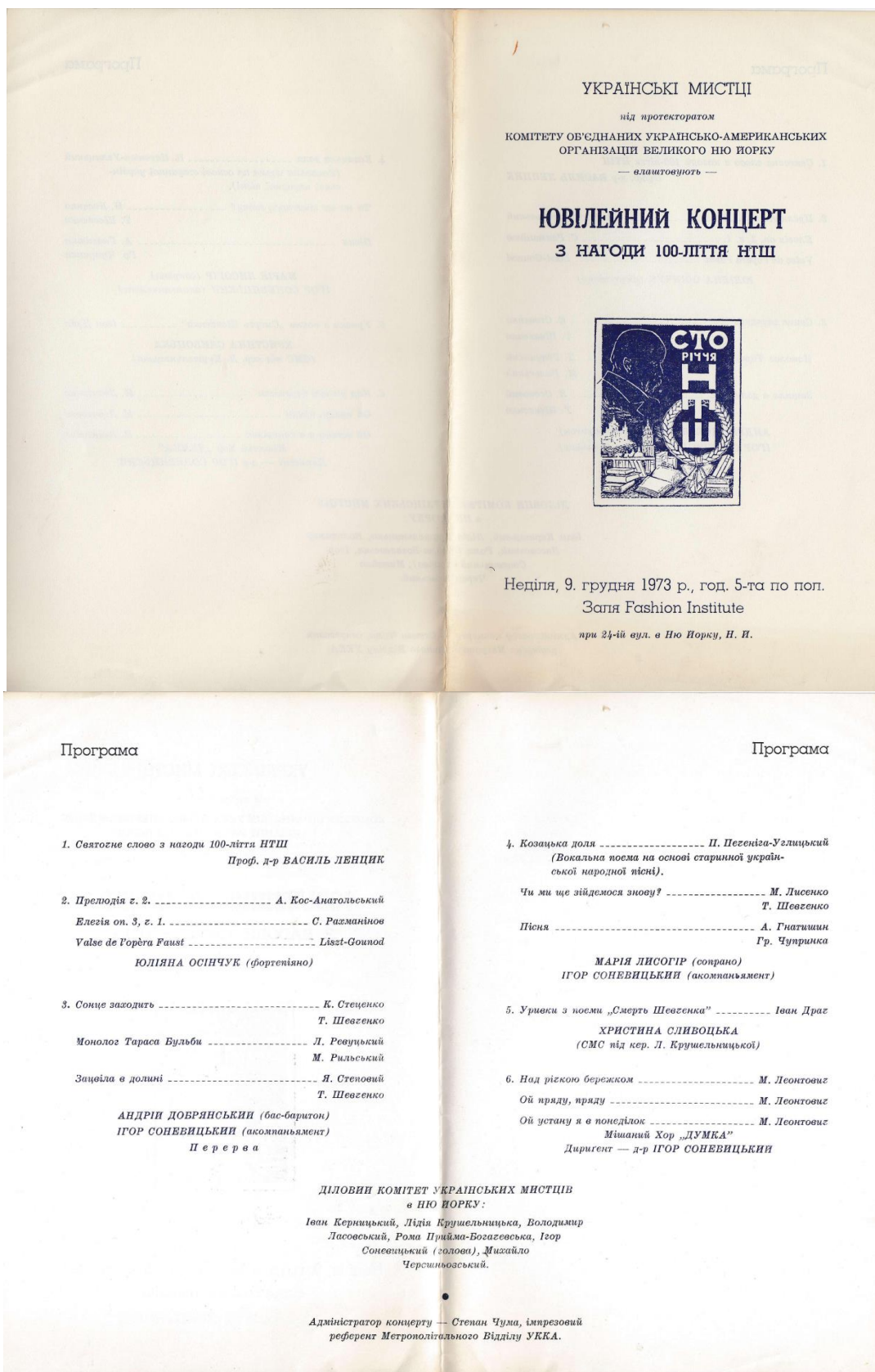
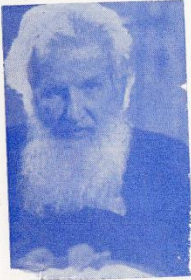

Фото 3,4. Ювілейний концерт до 100-ліття НТШ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬЮ ЙОРКУ
ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
в пошану

Слуги Боного

МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ
у 30-річчя Його Смерти

Неділя, 15-го грудня 1974 р., год. 4:30 по полудні
ЗАЛЯ ФЕШИН ІНСТИТУТ В НЬЮ ЙОРКУ
225 WEST 24th STREET, NEW YORK CITY

ПРОГРАМА

I

1. ОТЧЕ НАШ І. Недільський
2. ВІДКРИТТЯ о. ігумен д-р В. Гавліч, ЧСВВ
3. а) ЦАРЮ НЕБЕСНИЙ о. М. Вербицький
б) УСЛИШИМ ГОСПОДИ о. І. Лаврівський
Хор ім. Сл. Б. Митроп. А. Шептицького
диригент — о. І. Сембрат, ЧСВВ
4. СВЯТОЧНА ПРОМОВА д-р В. Ленцик
5. а) АВЕ МАРІЯ Вах-Гуно
б) НАГАДАЙ, БАНДУРО, СПІВАМИ Г. Кидастий
в) ВИРОСТЕШ ТИ, СИНУ сл. В. Симоненко
муз. П. Майборода
Галина Андреадіс — мецо-сопрано
при фортепіані — Ол. Андреадіс
6. а) ДОРІЖКА муз. Б. Веселовський
муз. обр. Р. Степаняк
солістки: І. Кузів, О. Харук
б) ВИРОСТЕШ ТИ, СИНУ А. Пашкевич
муз. обр. Р. Степаняк
солістки: В. Заяць, І. Кузів
в) НАД ПРУТОМ Д. Циганків
муз. обр. Р. Степаняк
хор „Жайворонки“ Осередку СУМА
диригент — М. Дябога
при фортепіані — Х. Зубрицька-Янг

Перерва

*Мистецьке оформлення сцени — Т. Шевчук,
інж. Тарас Гіряк*

II

1. ПСАЛЬМИ ДАВИДОВІ Т. Шевченко
Студія Мистецького Слова Л. Крушельницької
М. Гольока, Х. Дармограй, М. Зєлик, Л. Канюга
Л. Стасів, Л. Стасів, Х. Фурда, Р. Чижик-Руні,
О. Шевчук, Р. Декайло, О. Кебало, А. Костів,
А. Лозинський, Ю. Раковський
2. а) ДУМА ПРО МАТІР УКРАЇНУ М. Вернівський
б) НА СВІТІ МОЖНА ЖИТЬ БЕЗ ЕТАЛОНІВ
сл. Л. Костенко
муз. М. Вернівський
в) ПСАЛОМ 94 В. Барвінський
А. Добрянський — бас
при фортепіані Р. Стецюра
3. а) ВОСХВАЛНО ІМ'Я БОГА МОЄГО Д. Бортунянський
солісти: О. Зам'ята, Г. Балабан, З. Бєреза, Б. Кєкш,
О. Шумилович, А. Грогуль, В. Тершаковець,
М. Кулинич, Ю. Штогрин, В. Тисовський
б) БОГОРОДИЦЕ ДІВО А. Гнатюшин
солістка — О. Зам'ята, сопрано
в) ДУМА-ПІСНЯ М. Гайворонський
Мішаний хор „Думка“
диригент — І. Соневицький
при фортепіані — О. Куйбіда

Фото 5,6. Академія в пошану Шептицькому

КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАВСТВО

SATURDAY, JULY 27	8 P.M.	SATURDAY, AUGUST 3	8 P.M.
STEFAN SZKAFAROWSKY, bass OKSANA RAWLIUK-PROTENIC, piano		ALEX SLOBODYANIK, piano	
Program Psalm XII O. Fields "Mein Herr und Gott" from the opera LOHENGRIN "Sperate o Fidei" from the opera NABUCCO Lyrical Poem, piano solo "I Got Plenty o' Nuttin'" from the opera POKGY and BESS "Infelice e tuo credevi" from the opera ERNANI Boundless Field		Program F. SCHUBERT (1797-1828) Sonata in A Op. 120 Allegro moderato Andante Allegro C. DEBUSSY (1826-1918) L'isle joyeuse I. SONEVYTSKY (b.1926) Triptych 1988 A. SCRIBIN (1872-1915) Sonata no. 5	
Intermission "O Isis und Ostris" from the opera ZAUBERFLÖTE River Dnipro "Le Veau d'Or" from the opera FAUST "Ombra di mia pronapia" from the opera LA GIOCONDA Excerpt from the opera YAROSLAV the WISE, piano solo "Some Enchanted Evening" "Come dal ciel prescipita" from the opera MACBETH Duma "My Folk" and "Yaroslav from Kiev" from the opera YAROSLAV the WISE		Intermission F. CHOPIN (1810-1849) Four preludes Sonata in b minor	
Meet the Artists: A native New Yorker and a regional winner of the Metropolitan Opera Auditions, STEFAN SZKAFAROWSKY made his debut with the New York City Opera in September 1990 in Lucia di Lammermoor. He also sang with the Chicago Lyric Opera, Connecticut Opera, Pittsburgh Opera and the Opera Orchestra of New York. In the current 1991/92 season he will sing Fenien in the Pittsburgh Opera production of BORIS GODUNOV and Gremin in EUGENE ONEGIN with the Opera de Montreal. OKSANA RAWLIUK-PROTENIC studied at the Julliard School of Music and the Catholic University of America. Among her piano teachers were Rosina Lhevinne, Adèle Marcus and George Munro. Ms. Protenic now works as a coach/accompanist/assistant conductor in New York City. Among the artists Ms. Protenic has worked with are Gilda Cruz-Romo, Gabriella Tucci, Bianca Berni, Carlo Bergozzi and Paul Flahica.		Meet the Artist: ALEX SLOBODYANIK, son of the celebrated Soviet pianist Alexander Slobodyanik, started piano lessons at the age of six with his mother. At the age of seven he entered the Moscow Special Central Music School, where he studied with Tamara Kolos and Rene Shereshevskaya. In 1960 the 15-year old Alex Slobodyanik won the Young Concert Artists International Auditions, the youngest pianist ever to do so. At the YCA International Auditions Mr. Slobodyanik was also awarded the Richmond Symphony Concert Prize which brought him two performances in April 1991 with the Richmond Symphony. In 1989 Mr. Slobodyanik performed in the Lockenhaus Festival in Austria and in 1990 he participated in the Marlboro Music Festival. Mr. Slobodyanik is a scholarship student of Nina Svetlanova at the Manhattan School of Music.	

Фото 7. Концертна брошура з Гантерського фестивалю

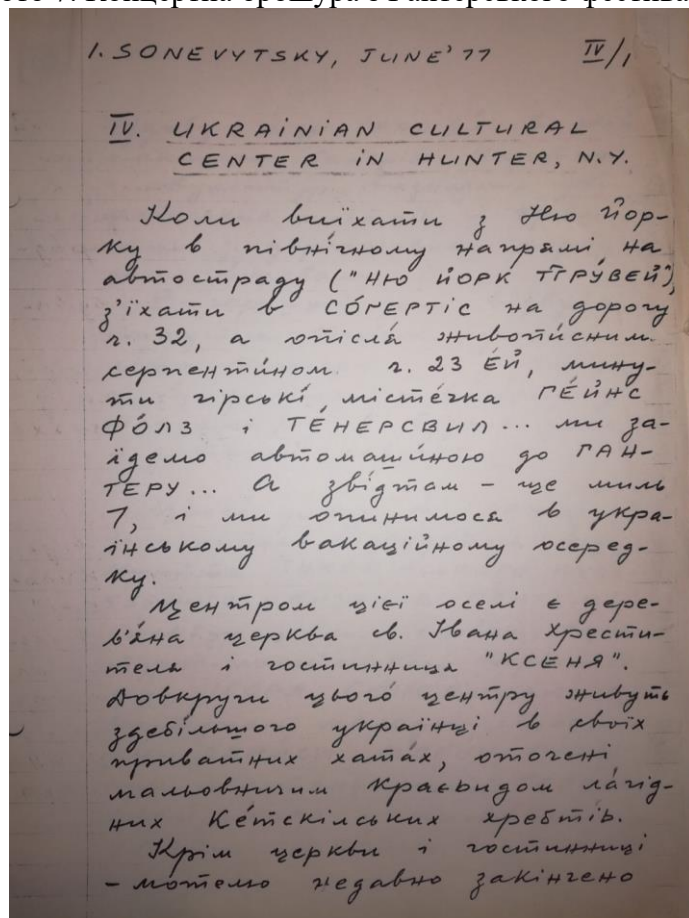

Фото 8. Зразок скрипту Радіопередач

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І ДЖЕРЕЛ

1. Дика Н. Жанрово-стильові особливості циклу «Мініатюри І» для флейти, гобоя, ударних і фортепіано Ігора Соневицького // Українська музика: науковий часопис. Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2019. Ч. 1 (31). С. 86–93.
2. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ ст.: моногр. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
3. Карась Г. В. Українська музична культура західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мистецтвознавства: 26.00.01 – теорія та історія культури / Карась Ганна Василівна; НАКККіМ. Київ, 2014. 44 с.
4. Кашкадамова Н. Фортепіанно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ, 2017. 616 с.
5. Островський Ю. Культурно-мистецька діяльність Ігоря Соневицького 1950–1960-х років (на основі архівних матеріалів) // Українська музика: науковий часопис. Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2019. Ч. 1 (31). С. 78–85.
6. Павлишин С. Американська музика. Львів: БаК, 2007. 316 с.
7. Павлишин С. Ігор Соневицький. Львів: БаК, 2005. 120 с.
8. Павлишин С. Тиха музики молитва. Львів: БаК, 2010. 165 с.
9. Шипайло Я. До втілення молитви «ОТЧЕ НАШ» в українській вокальній музиці на прикладі творів Н. Нижанківського, І. Соневицького та Лесі Дичко // Наукові збірки Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка «Молоде музикознавство». Львів: СПОЛОМ, 2005. 182 с.
10. Інститут церковної музики Українського католицького університету (УКУ), Львів. Архів І. Соневицького.
11. Фонд програм різноманітних концертних заходів 1940 – 2000-х рр.
12. Андреадіс Г. Лист до Ігоря Соневицького від 23 березня 1972 року, Мастік. Автограф. 1 арк.
13. І. Соневицький. Радіопередача про Володимира Тисовського (текст). Голос Америки, грудень 1972. 7 арк., А 4, рукопис (олівець).
14. І. Соневицький. Радіопередача про Михайла Мінського. Голос Америки, січень 1973. 11 арк., А 4, копія рукопису.
15. І. Соневицький. Радіопередача «Ukrainian Hunter». Голос Америки, серпень 1973. 17 арк., А 4, копія рукопису.
16. І. Соневицький. Радіопередача про Григорія Китастого. Голос Америки, листопад 1976. 10 арк., А 4, копія рукопису.
17. І. Соневицький. Радіопередача про Анну Чернодольську. Голос Америки, серпень 1974. 2 арк., А 4, машинопис.
18. І. Соневицький. Радіопередача про Візантійський хор в Нью Йорку. Голос Америки, жовтень 1975. 4 арк., А 4, копія рукопису.
19. І. Соневицький. Радіопередача про Ренату Бабак. Голос Америки, квітень 1975. 2 арк., А 4, машинопис. Додаток: програмка концерту Р. Бабак у Карнегі Гол 13 квітня 1975.
20. І. Соневицький. Радіопередача «Recent music Biographies». Голос Америки, січень 1976. 2 арк., А 4, копія рукопису.
21. І. Соневицький. Радіопередача «Ukrainian cultural center in Hunter, N.Y». Голос Америки, січень 1977. 5 арк., А 4, копія рукопису.
22. І. Соневицький. Радіопередача про ювілейний концерт, присвячений Григорію Китастому. Голос Америки, квітень 1977. 4 арк., А 4, рукопис і машинопис.
23. І. Соневицький. Радіопередача про Павла Плішку. Голос Америки, січень 1977. 2 арк., А 4, машинопис.

- 24.І. Соневицький. Радіопередача «Ukrainian musical foundation». Голос Америки, листопад 1976. 2 арк., А 4, машинопис.
- 25.І. Соневицький. Радіопередача про Христину Роману Липецьку. Голос Америки, липень 1976. 4 арк., А 4, рукопис.
- 26.Ігор Соневицький. Інтерв'ю з Юрієм Мазуркевичем. Голос Америки, березень 1976. 1 арк., А 4, машинопис.
- 27.І. Соневицький. Радіопередача «25th anniversary “Dumka” concert». Голос Америки, січень 1976. 5 арк., копія рукопису.
- 28.І. Соневицький. Інтерв'ю з Лідією Артимів. Голос Америки, травень 1976. 2 арк., А 4, машинопис.
- 29.І. Соневицький. Радіопередача про Оресту Цибрівську. Голос Америки, травень 1976. 3 арк., А 4, машинопис, доповнення ручкою.
- 30.І. Соневицький. Радіопередача про Наталю Худу-Гусяк. Голос Америки, березень 1976. 2 арк., А 4, машинопис, виправлення маркером+копія 2 арк.
- 31.І. Соневицький. Радіопередача про Йосипа Гошуляка. Голос Америки, січень 1976. 3 арк., А 4, копія рукопису.
- 32.Медiateка: Відеозапис концерту в Гантері 1997 року, відеокасета VSH.

REFERENCES

1. Dyka, N. (2019). Stylistic features of genre of «MiniatureI» for flute, oboe, percussion and piano of I. M. Sonevytskyi [Zhanrovo-stylovi osoblyvosti tsykladu «Miniatiury I» dlia fleity, hoboia, udarnykh i fortepiano Ihora Sonevytskoho]. *Ukrainian music: scientific journal [Ukrainska muzyka: naukovyi chasopys]*. Lviv : LNMA imeni M. V. Lysenka. Ch. 1 (31). pp. 86–93 [in Ukrainian].
2. Karas, H. (2012). Musical culture of the Ukrainian diaspora in the world-space of the twentieth century [Muzychna kultura ukrainskoi diaspory u svitovomu chasoprostori XX st.]. Ivano-Frankivsk : Tipovit. 1164 p.[in Ukrainian]
3. Karas, H. (2014). Ukrainian Musical Culture of the Western Diaspora as a Socio cultural Phenomenon of the Twentieth Century [Ukrainska muzychna kultura zakhidnoi diaspory yak sotsiokulturnyi fenomen XX stolittia]. *Doctoral thesis abstract*. National academy of culture and arts management. Kyiv, 44 p. [in Ukrainian].
4. Kashkadamova, N. (2017). Piano and Performing Arts of Ukraine. Historical Essays [Fortepianno-vykonavske mystetstvo Ukrainy. Istorychni narysy]. Lviv : KINPATRI. 616 p. [in Ukrainian].
5. Ostrovskyi, Y. (2019). Cultural and artistic activity of Igor Sonevitsky 1950–60 years of the twentieth century (on the basis of archival materials) [Kulturno-mystetska diialnist Ihoria Sonevytskoho 1950–1960-kh rokiv (na osnovi arkhivnykh materialiv)]. *Ukrainian music: scientific journal [Ukrainska muzyka: naukovyi chasopys]*. Lviv : LNMA imeni M. V. Lysenka. Ch. 1 (31). pp. 78–85 [in Ukrainian].
6. Pavlyshyn, S. (2007). American music [Amerykanska muzyka]. Lviv : BaK. 316 p. [in Ukrainian].
7. Pavlyshyn, S. (2005). Ihor Sonevytskyi [Igor Sonevyckyj]. Lviv : BaK. 120 p. [in Ukrainian].
8. Pavlyshyn, S. (2010). Quiet Music of the Prayer [Tykha muzyky molytva]. Lviv : BaK. 165 p. [in Ukrainian].
9. Shypailo, Ya. (2005). To the realization of prayer «Our Father» in Ukrainian vocal music on the example of works by N. Nyzhankivskyi, I. Sonevytskyi and Lesia Dychko [Do vtilennia molytvy «Otche nash» v ukrainskii vokalnii muzytsi na prykladi tvoriv N. Nyzhankivskoho, I. Sonevytsoho ta Lesi Dychko]. Scientific collections of Lviv State Music Academy named after

Mykola Lysenko "Young Musicology" [Naukovi zbirky Lvivskoi derzhavnoi muzychnoi akademii im. M. V. Lysenka «Molode muzykoznavstvo»]. Lviv : SPOLOM. 182 p. [in Ukrainian].

10. Institute of Church Music of Ukrainian Catholic University (UCU), Lviv. Archive of I. Sonevytskyi [Instytut tserkovnoi muzyky Ukrainiskoho katolytskoho universytetu (UKU), Lviv. Arkhiv I. Sonevytskoho.] [in Ukrainian].

11. Fund of programs of various concert events of 1940 - 2000's. [Fond proham riznomanitnykh kontsertnykh zakhodiv 1940 – 2000-kh rr.] [in Ukrainian].

12. Andreadis G. (1972). Letter to Igor Sonevytskyi of March 23, Mastik [Lyst do Ihoria Sonevytskoho vid 23 bereznia 1972 roku, Mastik]. Avtohrad. 1 ark. [in Ukrainian].

13. Sonevytskyi, I. (1972). Radio program about Vladimir Tisovsky (text) [Radiopredacha pro Volodymyra Tysovskoho (tekst)]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. December, 7 ark., A 4, manuscript (pencil) [in Ukrainian].

14. Sonevytskyi, I. (1973). Radio program about Mikhail Minskyi [Radiopredacha pro Mykhaila Minskoho]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 11 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

15. Sonevytskyi, I. (1973). Radio program «Ukrainian Hunter». [Radiopredacha «Ukrainian Hunter». , serpen 1973]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. August, 17 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

16. Sonevytskyi, I. (1976). The radio program about Gregoryi Kytastyi [Radiopredacha pro Hryhoriia Kytastoho]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. November, 10 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

17. Sonevytskyi, I. (1974). The radio program about Anna Chernodolska. [Radiopredacha pro Annu Chornodolsku]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. August, 2 ark., A 4, typescript [in Ukrainian].

18. Sonevytskyi, I. (1975). Radio program about Byzantine choir in New York [Radiopredacha pro Vizantiiskyi khor v Niu Yorku]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. October, 4 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

19. Sonevytskyi, I. (1975). Radio program about Renata Babak. [Radiopredacha pro Renatu Babak]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. April, 2 ark., A 4, typescript [in Ukrainian]. Attachment No. 8: program of the R. Babak Concert in Carnegie Hall on April 13, 1975. Dodatok No. 8: prohamka kontsertu R. Babak u Karnegi Hol 13 kvitnia 1975.

20. Sonevytskyi, I. (1976). Radio program «Recent music Biographies» [Radiopredacha «Recent music Biographies»]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 2 ark., A4, copy of manuscript [in Ukrainian].

21. Sonevytskyi, I. (1977). Radio program "Ukrainian Cultural Center in Hunter, N.Y.". [Radiopredacha «Ukrainian cultural center in Hunter, N. Y»]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 5 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

22. Sonevytskyi, I. (1977). Radio program about the anniversary concert dedicated to Gregoryi Kytastyi. [Radiopredacha pro yuvileinyi kontsert, prysviachenyi Hryhoriuu Kytastomu]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. April, 4 ark., A 4, manuscript and typescript [in Ukrainian].

23. Sonevytskyi, I. (1977). The radio program about Paul Plishka. [Radiopredacha pro Pavla Plishku]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 2 ark., A 4, typescript [in Ukrainian].

24. Sonevytskyi, I. (1976). Radio program «Ukrainian musical foundation». [Radiopredacha «Ukrainian musical foundation»]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. November, 2 ark., A 4, typescript [in Ukrainian].

25. Sonevytskyi, I. (1976). Radio program about Christina Romana Lipetska. [Radiopredacha pro Khrystynu Romanu Lypetsku]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. July, 4 ark., A 4, manuscript [in Ukrainian].

26. Sonevytskyi, I. (1976). Interview with Yuri Mazurkevich. [Interviu z Yuriem Mazurkevychem]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. March, 1 ark., A 4, typescript [in Ukrainian].

27.Sonevtskyi, I. (1976). Radio program «25th anniversary “Dumka” concert [Radioperedacha «25th anniversary “Dumka” concert»]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 5 ark., copy of manuscript [in Ukrainian].

28.Sonevtskyi, I. (1976). Interview with Lydia Artymiv [Interviu z Lidiieiu Artymiv]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. May, 2 ark., A 4, typescript [in Ukrainian].

29.Sonevtskyi, I. (1976). Radio program about Oresta Cybriwska [Radioperedacha pro Orestu Tsybrivsku]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. May, 3 ark., A 4, typescript with adds by pen [in Ukrainian].

30.Sonevtskyi, I. (1976). Radio program about Natalia Hyda-Gusiak [Radioperedacha pro Nataliu Khudu-Husiak]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. March, 2 ark., A 4, typescript, marker correction+kopy 2 ark. [in Ukrainian].

31.Sonevtskyi, I. (1976). Radio program about Joseph Goshulyak. [Radioperedacha pro Yosypa Hoshuliaka]. *Voice of America [Holos Ameryky]*. January, 3 ark., A 4, copy of manuscript [in Ukrainian].

32.Media Library : Video recording of the 1997 Hunter concert [Mediateka: Videozapys kontsertu v Hanteri 1997 roku]. Videotape VSH [in English].

YURII OSTROVSKYI

Yurii Ostrovskiy, Post graduate student of the Department of Music History, Lviv National Music Academy.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0640-9336>

MUSICAL ENLIGHTENMENT ACTIVITIES OF IGOR SONEVYTSKYI IN THE CONTEXT OF THE CULTURE OF THE UKRAINIAN DIASPORA IN NORTH AMERICA (ON THE BASIS OF ARCHIVE MATERIALS)

On the basis of the materials of the I. Sonevitskyi archive, three directions of his activity were analyzed: performing, organizing, and enlightenment as a correspondent on the Voice of America radio from the point of their importance for the development of Ukrainian culture. The most productive achievements from each direction were distinguished: Center for Ukrainian Musical Culture in Hunter, performing in nationally significant artistic events, cultural and musical programs on the Voice of America radio were founded. **The methodology of the research** combines the use of analytical, comparative and empirical methods of work, which allowed revealing the scale of organized projects, national features of various concert events, conceptualization of music radio programs. Their influence on the cultural status of the Ukrainian diaspora, preservation of national identity and significance in the national art treasury is determined. **The scientific novelty of the article** is the detailed elaboration of the contents of the archive materials: a script of radio programs "Voice of America", programs of concerts, season booklets, epistolary and video materials, which reflected the cultural and national peculiarities of I. Sonevitskyi's musical and educational activity. High professional level in the performance of the musician is revealed, clear patriotic ideas in organized concert projects are outlined, the content of numerous radio programs and their role in the formation of a solid cultural and artistic base in the Ukrainian diaspora are revealed. **Conclusions.** Musical enlightenment activity of I. Sonevitskyi is a testimony to his active work in various parts of the cultural and artistic life of the Ukrainian diaspora in North America. Collaboration with many prominent personalities, constant involvement in various roles contributed to the formation of a solid cultural and artistic base that met the needs of Ukrainians at that time. Therefore, all the efforts of I. Sonevitskywere subordinated to a clearly stated goal – the formation of "Little Ukraine" in North America.

Key words: musical and educational activity of I. Sonevitskyi, Ukrainian diaspora, cultural and artistic events, radio programs, festival in Hunter, archival materials.

Ю. И. Островский. Музыкально-просветительская деятельность Игоря Соневицкого в контексте культуры украинской диаспоры в Северной Америке (на основе архивных материалов). На основе материалов архива И. Соневицкого проанализированы три направления его деятельности: исполнительское, организационное и просветительское как корреспондента радио «Голос Америки» с позиции их значения для развития украинской культуры. Выделены наиболее результативные достижения по каждому направлению: основан Центр Украинской музыкальной культуры в Гантере, исполнительское участие в национально-знаковых мероприятиях, культурно-музыкальные передачи на радио «Голос Америки». **Методология исследования** сочетает применение аналитического, компаративного и эмпирического методов работы, что позволило раскрыть масштаб организованных проектов, национальные особенности различных концертных мероприятий, концептуальность музыкальных радиопередач. Определено их влияние на культурное положение украинской диаспоры, сохранение национальной идентичности и значимость в национальном художественном наследии. **Научная новизна статьи** заключается в подробной детализации содержания материалов архива: скрипт радиопередач «Голос Америки», программ концертов, сезонных буклетов, эпистолярная и видеоматериалов, что уяснило культурно-национальные особенности музыкально-просветительской деятельности И. Соневицкого. Выявлен высокий профессиональный уровень в исполнительской деятельности музыканта, определены четкие патристические идеи в организованных концертных проектах, раскрыто содержание многочисленных радиопрограмм и их роль в формировании солидной культурно-художественной базы в украинской диаспоре. **Выводы.** Музыкально-просветительская деятельность И. Соневицкого является свидетельством его активной работы в различных сферах культуры и искусства украинской диаспоры в Северной Америке. Сотрудничество со многими выдающимися личностями, постоянное участие в различных амплу способствовало формированию прочной культурно-художественной базы, которая отвечала потребностям украинцев того времени. Поэтому все усилия И. Соневицкого были подчинены четко поставленной цели – становлению «Маленькой Украины» в Северной Америке.

Ключевые слова: музыкально-просветительская деятельность И. Соневицкого, украинская диаспора, культурно-художественные мероприятия, радиопередачи, фестиваль в Гантере, архивные материалы.